

Název případové studie	Podvod a odmítání příjemce grantu spolupracovat – přístup do prostor
Popis	Projekt se týká dodání šesti speciálních vozidel pro potřeby příjemce grantu (regionálního orgánu veřejné správy) v rámci programu podporovaného prostřednictvím EFRR. Příjemce grantu otevřel zadávací řízení na výběr dodavatele na dodávku šesti specializovaných vozidel.
Dotčené fondy ESI	Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR)
Druh nesrovnalosti	Žádné nesrovnalosti
Mechanismus hlášení	Případ ohlásil jako nesrovnalost řídicí orgán v počáteční fázi provádění projektu.
Hlášení prostřednictvím systému IMS	Ano (Věc byla nejprve ohlášena jako případ obsahující nesrovnalosti, následně druhé hlášení ji překlasifikovalo jako podezření na podvod, ale podvod nebyl prokázán.)
Varovné signály	<p>Podezření na podvod vzniklo během počáteční fáze projektu a vycházelo z podezření, že hospodářský subjekt získal veřejnou zakázku, aniž byl schopen toto vybavení dodat.</p> <p>Ukazatele a signály podvodu, jež vyvolaly podezření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stížnost, že dodavatel není schopen šest specializovaných vozidel dodat. • Skutečnost, že provedení projektu bylo schváleno, i když dodavatel měl potíže s plněním dodávky, což zavedlo důvod k obviněním, že úředníci veřejné správy z řídicího orgánu pomohli dodavateli zvítězit v zadávacím řízení. • Dodavatel neumožnil, aby na území jeho kanceláře byla provedena kontrola na místě.
Popis mechanismu podvodného jednání	<p>Mezinárodní konsorcium „X“ zvítězilo v zadávacím řízení na dodávku specializovaných vozidel. Projekt spadl do pravomoci řídicího orgánu Y (příslušné ministerstvo).</p> <p>Existovalo podezření, že konsorcium se snaží získat nezákonný prospěch z prostředků EU a že mu řídicí orgán možná pomohl veřejnou zakázku získat, přestože dodavatel není schopen specializované vybavení dodat.</p> <p>Po zahájení vyšetřování dodavatel vyvinul veškeré úsilí s cílem dodat vybavení a zorganizoval řadu jednání v zahraničí, kde se toto specializované vybavení skutečně vyrábělo. Národní partner konsorcia poukázal na to, že nedostatečná schopnost nebyla na jejich straně, ale že byla na straně jejich zahraničního partnera.</p>

	<p>Nehledě na to, že na počátku se projekt neprovedl, a na pravděpodobnou nedostatečnou zkušenost a nedostatečnou schopnost zboží dodat, se dodavateli nakonec podařilo zařízení ze zahraničí dodat. Dodavatel předložil prohlášení o záměru vydané společnostmi, které toto vybavení vyrábějí. Během první dodávky dvou vozidel byli přítomni zástupci EK, kteří zjistili, že vozidla splňují kritéria projektu. Daný hospodářský subjekt dodal toto vybavení pro účely projektu regionálního orgánu veřejné správy.</p>
<p>Jak byl podvod zjištěn</p>	<p>Koordinační služba pro boj proti korupci obdržela stížnost, že dodavatel v tomto případě není schopen projekt provést. Stejný projekt začal současně vyšetřovat úřad OLAF, který si vyžádal pomoc od vnitrostátních orgánů podle <i>nařízení č. 2185/96 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem</i>.</p> <p>Vnitrostátní orgány připravily kontrolu na místě a spolu s vyšetřovacím týmem úřadu OLAF navštívily kancelář dodavatele. Po zahájení kontroly na místě se dodavatel rozhodl odepřít vyšetřovatelům přístup do prostor své kanceláře a nedal svolení k tomu, aby získali jakékoli údaje týkající se projektu. Šest specializovaných vozidel v této době nebylo dodáno.</p> <p>Kontrola na místě byla neúspěšná, neboť v té době neexistovala ve vnitrostátních právních předpisech žádná příslušná ustanovení o poskytování pomoci úřadu OLAF v případech, kdy mu hospodářský subjekt brání v provedení kontroly na místě. V důsledku této zkušenosti byl v roce 2008 změněn zákon o Kontrolním úřadu veřejných financí a byla vytvořena nová kapitola 3a nazvaná „Poskytování pomoci inspektorům Evropské komise pro umožnění přístupu do prostor a/nebo k dokumentaci za účelem provádění inspekcí a kontrol na místě podle <i>nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 ze dne 11. listopadu 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem</i>“.</p> <p>Odmítnutí kontroly na místě dodavatelem však bylo varovným znakem, že něco nemusí být v pořádku. Spolu s případem otevřeným úřadem OLAF zahájily vyšetřování i vnitrostátní orgány. Příklad byl předložen úřadu státního zástupce.</p> <p>Orgánům se nepodařilo prokázat, že původním záměrem společnosti byl podvod proti finančním zájmům EU s pomocí úředníků řídicího orgánu. V rozhodnutí státního zástupce v této věci se uvádí, že neexistují dostatečné důvody k prokázání</p>

	<p>jakéhokoli zapojení řídicího orgánu ani záměru ze strany „konsorcia“. Projekt byl proveden a finanční prostředky byly vyplaceny. Příklad obsahující nesrovnalosti byl uzavřen.</p>
Vzniklé potíže	<p>V průběhu provádění projektu se tým vyšetřovatelů úřadu OLAF za pomoci bulharské koordinační služby pro boj proti korupci pokusil provést kontrolu na místě, ale hospodářský subjekt to odmítl. Neúspěšná snaha pomoci úřadu OLAF při kontrole na místě vedla ke změnám ve vnitrostátních právních předpisech.</p> <p>V tomto konkrétním případě lze předpokládat, že díky kontrolním činnostem úřadu OLAF, koordinační služby pro boj proti korupci a vnitrostátních orgánů byl projekt i přes počáteční neúspěch proveden. Problém spočíval v tom, prokázat podvodný záměr ze strany kterékoli ze společností nebo kterékoli částí konsorcia. Projekt byl nakonec proveden, přípravné řízení dospělo k závěru, že podvod nebyl spáchán, a nebyly ztraceny žádné finanční prostředky. Později však byl tento subjekt shledán vinným z podvodu v jiném projektu.</p>
Zjištěné nedostatky	<p>Prvním nedostatkem bylo, že neexistovala ustanovení umožňující vnitrostátním orgánům poskytovat úřadu OLAF pomoc v případě, že hospodářský subjekt odmítá kontrolu na místě. Toto bylo vyřešeno změnou vnitrostátních právních předpisů.</p> <p>Druhý nedostatek spočíval v samotném řídicím orgánu, pokud jde o postupy při zadávání veřejných zakázek a jednotlivé úrovně kontroly, které dle předpokladů měly náležitě zhodnotit schopnosti společnosti, jež v zadávacím řízení zvítězila. Tento nedostatek byl řešen aktualizací jednacího řádu řídicího orgánu.</p>